

Uddannelsesprogram

Introduktionsstilling i

Patologisk anatomi og cytologi

Patologisk Institut, Regionshospitalet Randers

Målbeskrivelse 2012

Godkendt 11. juni 2014 af DRRLV

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning	3
2. Uddannelsens opbygning.....	4
2.1 Uddannelsens ansættelsessted herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne	4
3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning	5
3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	5
3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted	9
3.3 Obligatoriske kurser.....	10
4. Uddannelsesvejledning	11
5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	12
5.1 Evaluer.dk	12
5.2 Inspektorrapporter	12
5.3 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg	13
6. Nyttige kontakter	14

1. Indledning

Specialet patologisk anatomi og cytologi er beskrevet i målbeskrivelsen www.sst.dk. Her er også speciallægeuddannelsen beskrevet. Speciallægeuddannelsens introduktionsforløb og hoveduddannelsesforløb understøttes ved anvendelse af porteføljen, se også www.dansktopatologi.dk.

Specielle regionale forhold

I Videreuddannelsesregion Nord er der 6 patologiafdelinger. De har alle introduktionsforløb og andel i hoveduddannelsesforløbene, som alle omfatter ansættelser på 2 afdelinger.

Patologiafdelingerne på Aarhus Universitetshospital og Aalborg Universitetshospital varetager patoanatomisk diagnostik på regionsniveau eller højt specialiseret niveau afhængig af de rekvirende kliniske afdelingers specialiseringsgrad.

Patologiafdelingerne på Sygehus Vendsyssel og Regionshospitalerne Holstebro, Randers og Viborg varetager patoanatomisk diagnostik på hovedfunktionsniveau.

I Videreuddannelsesregion Nord er iht. bekendtgørelse fra Sundhedsministeriet etableret et tilbud om [individuel karrierevejledning](#) i forbindelse med den lægelige videreuddannelse.

2. Uddannelsens opbygning

Introduktionsuddannelsen varer 12 mdr. Indholdet er beskrevet i målbeskrivelsen www.sst.dk. Uddannelsesprogrammet her angiver, hvordan dette uddannelsesforløb på 12 mdr. på Patologisk Institut, Regionshospitalet Randers, konkret udmøntes.

2.1 Uddannelsens ansættelsessted herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne

1. ansættelse: Patologisk Institut, Regionshospitalet Randers

www.regionshospitalet-randers.dk/afdelinger/patologisk+institut

Ansættelsesstedet generelt

Patologisk Institut, Regionshospitalet Randers yder patologiservice til hospitalerne i Randers og Horsens samt de praktiserende læger og speciallæger i den østlige del af Region Midtjylland bortset fra Århus. Patologisk Institut, Regionshospitalet Randers forestår den automatiserede smearscreening samt HPV-undersøgelser for hele Region Midtjylland.

Organisation af speialet i afdelingen og faglige arbejdsfunktioner

Patologisk institut Randers er opdelt i 2 teams med hver sine ansvarsområder og en fast speciallægebemanding.

Team 1 tager sig af mamma-, gynæko-, thyroidea-, bløddels- og uropatologi. Team 2 tager sig af hud-, gastrointestinal-, øre-næse-hals- samt lungepatologi.

Regionshospitalet Randers har hovedfokus på mamma- og coloretalkirurgi og udredningsfunktion for de øvrige specialer.

Uddannelsen er i høj grad præget af mesterlæreprincipper med tæt supervision af alle opgaver.

Uddannelseslægen deltager i obduktionsvirksomhed, makroskopisk undersøgelse/udskæring, mikroskopisk undersøgelse/diagnosekodning/svarafgivelse og konferencer.

Uddannelseslægen deltager derudover i andre aktiviteter, der sikrer opnåelse af de øvrige kompetencer fx undervisning og ledelse/administration.

Undervisning

Formaliseret undervisning

Der afholdes formaliseret undervisning 1 gang om ugen i semester månederne medio januar til medio juni og ultimo august til medio december. Undervisningen varetages af alle læger på skift, og uddannelseslæger kan komme med forslag til emner, der ønskes belyst af speciallægerne.

Kurser og kongresser

Uddannelseslægen deltager i det obligatoriske kursus i Vejledning og er hertil sikret frihed med løn samt transport- og opholdsudgifter dækket.

Derudover kan instituttet yde støtte til deltagelse i nationale workshops/kurser og Dansk Patologisk selskabs årsmøde. Uddannelseslæger kan til en vis grad efter motiveret ansøgning opnå frihed og støtte til at deltage i andre (internationale) kurser og kongresser, specielt hvis uddannelseslægen skal præsentere eget videnskabeligt arbejde.

Forskning

Der er gode muligheder for at deltage i forskellige forskningsprojekter.

3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning

3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Herunder findes en beskrivelse af, hvornår de enkelte kompetencemål senest forventes godkendt.

	Kompetencemål	Konkretisering af mål	Læringsmetoder	Kompetencevurderingsmetoder	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse
					Måned
1	Kan erhverve viden prædiagnostisk	Skaffe information om kliniske forhold eller tidligere undersøgelser, herunder sikre patientidentitet og vurdere, om rekvisitionen indeholder tilstrækkelige kliniske oplysninger	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret samtale	3
2.1	Kan håndtere friskt væv mhp efterfølgende undersøgelser	Modtage ufikseret præparat, herunder at klargøre til fiksering, fremstille imprintpræparater samt udtage væv til specialundersøgelser	Superviseret dagligt arbejde Specialespecifikke kurser	Struktureret observation Audit af beskrivelser	12
2.2	Kan beskrive og udskære friskt og fikseret væv	Udforme makroskopisk beskrivelse af hyppigt forekommende præparater			3
		Udskære hyppigt forekommende præparater			3
2.3	Kan håndtere friskt væv til frys	Foretage frysesnitsundersøgelse ved hyppigt forekommende præparatyper og efter supervision afgive svar			12

3.1	Kan anvende almindeligste diagnostiske metoder	Anvende de almindeligste histo- og cytokemiske farvninger	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret observation Struktureret samtale	12		
3.2	Kan redegøre for laboratorietechnik	Vurdere kvalitet og farvning af rutinefarvede snit samt forekomst af artefakter	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret observation Struktureret samtale	12		
		Redegøre for principperne bag immunhistokemiske metoder			12		
4.1	Kan diagnosticere, og udfærdige svar under supervision på: - normalt væv	Foretage mikroskopisk undersøgelse af og beskrive: Normalt væv, fx ductus deferens og normalt graviditetsprodukt	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret samtale Audit af beskrivelser	3		
4.2	-inflammatoriske tilstande	Hyppigt forekommende inflammatoriske vævsforandringer, fx granulovæv, pneumoni, appendicitis og kolecystitis			6		
4.3	- benigne non-neoplastiske forandringer	Benigne forandringer i epitel, fx hyperplasi og metaplasi Andre benigne forandringer, fx hæmoride, ektopisk graviditet og epitelial inklusionscyste			6		
4.4	- benigne neoplasier	Hyppigt forekommende benigne tumorer /tumor-lignende læsioner, fx lipom, leiomyom			12		
4.5	- maligne neoplasier	Hyppigt forekommende maligne tumorer, fx colonkarcinom, mammakarcinom, basocellulært karcinom			12		
4.6	Kan SNOMED kode	Foretage SNOMED-kodning efter supervision					6

5.1	Kan sikre indhentning af lovmæssig og klinisk information før udførelse af obduktion	Sikre, at lovgrundlag for obduktion er opfyldt	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret observation	6
		Indsamle og anvende relevant information angående det aktuelle sygdomstilfælde			Struktureret samtale
5.2	Kan udføre en ukompliceret obduktion	Foretage en ukompliceret voksenobduktion, herunder udføre undersøgelse af ufikseret hjerne, vurdere behovet for at udtage væv til mikroskopisk undersøgelse samt efter supervision fremvise obduktionsfund for kliniske læger		Audit af beskrivelser	6
		5.3			Kan diagnosticere på obduktionsmateriale, og udfærdige svar under supervision
6	Kan kommunikere indenfor egen afdeling	Udforme en samlet obduktionsbeskrivelse, herunder SNOMED-kodning	Superviseret dagligt arbejde	360 graders feedback	6
		Vurdere modtaget information og give tydelig og fyldestgørende information såvel skriftligt som mundtligt til samarbejdspartnere på egen og evt. andre afdelinger			
7	Kan samarbejde indenfor egen afdeling	Fremlægge præparater for kolleger i afdelingen	Undervisning af andre	Struktureret samtale	12
		Samarbejde med de øvrige medarbejdere på afdelingen i gensidig respekt, herunder give feedback til andre personalegrupper	Superviseret dagligt arbejde	360 graders feedback	3
			Generelle kurser	Struktureret samtale	
				Kursusgodkendelse	

		Fungere i samarbejds-relationer i afdelingen i forhold til opnået kompetenceniveau			
8.1	Kan redegøre for sundheds-væsenets opbygning	Redegøre for den overordnede struktur i det danske sundheds-væsen	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret samtale Kursusgodkendelse	12
8.2	Kan beskrive organisation i egen afdeling	Kender til sygehusets og egen afdelings ledelsesstruktur, bl.a. gennem deltagelse i mindre administrative opgaver i afdelingen, fx ved deltagelse i lokale udvalg	Generelle kurser		12
9	Kan redegøre for sundhedsmæssige risici og arbejder herefter	Har viden om laboratoriemæssige risici	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret samtale	6
		Arbejder i henhold til afdelingens sikkerheds- og hygiejneinstruks			3
10	Kan kritisk vurdere indholdet i videnskabelige artikler	Vurdere og fremlægge på et basalt niveau indholdet af videnskabelige publikationer for fx kolleger	Superviseret dagligt arbejde Undervisning af andre	Struktureret samtale og/eller 360-graders feedback	12
11.1	Kan redegøre for lovgivning i forbindelse med obduktion	Har viden om love og andre forordninger, der gælder for patologers arbejde med obduktioner	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret samtale 360 graders feedback	6
11.2	Kan anvende medicinsk viden og færdigheder	Anvende medicinsk viden, færdigheder og professionelle holdninger i lægefaglig sammenhæng.			3
11.3	Udviser samvittighedsfuldhed	Udvide omhu og samvittighedsfuldhed i det daglige arbejde, herunder være bevidst om sine egne begrænsninger			3

3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted

I målbeskrivelsen www.sst.dk og www.dansktopatologi.dk er de anbefalede lærings- og kompetencevurderingsmetoder beskrevet. Nedenfor følger en uddybning af, hvordan de anbefalede metoder udmøntes lokalt på dette ansættelsessted. Se også 4 Uddannelsesvejledning.

1. ansættelse: Patologisk Institut, Regionshospitalet Randers

Læringsmetoder

Superviseret dagligt arbejde

Den praktiske uddannelse på patologiafdelingen bygger i høj grad på mesterlæreprincippet. En procedure ses først udført af en mere erfaren læge, derefter udfører uddannelseslægen proceduren under observation af en mere erfaren læge, og til sidst kan uddannelseslægen udføre proceduren selvstændigt.

Kurser

Se 3.3.

Undervisning af andre

Uddannelseslægen deltager løbende i den ugentlige formaliserede undervisning for alle læger. Uddannelseslægen har mulighed for at deltage i/afholde anden undervisning omkring konkrete emner for andre personalegrupper, kolleger fra andre specialer inkl. afholdelse af multidisciplinære konferencer mm.

Kompetencevurderingsmetoder

Kompetenceopnåelsen attesteres i uddannelseslægens Logbog (bagest i Målbeskrivelse 2012). Attestation af obduktionsrelaterede kompetencer attesteres i logbogen af afdelingens obduktionsansvarlige overlæge i samråd med de øvrige obduktionssupervisorer.

Attestation af generelle kompetencer vedr. medicinsk ekspert og alle øvrige kompetencer attesteres i logbogen af hovedvejleder eller den uddannelsesansvarlige overlæge (se 4) i samråd med afdelingens øvrige speciallæger.

Attestation af det samlede uddannelsesforløb skal kontrasigneres af den uddannelsesansvarlige overlæge.

Struktureret observation

Makroskopisk undersøgelse/udskæring samt håndtering af frysensnitsprocedure superviseres af speciallæge. I starten af uddannelsesforløbet/søjleforløbet observeres tæt, mens observationen aftager i takt med stigende selvstændighed.

Den makroskopiske procedure ved obduktioner observeres løbende af supervisor eller den obduktionsansvarlige overlæge i samråd med og efter aftale med uddannelseslægen.

Audit af beskrivelser

Makroskopiske og mikroskopiske beskrivelser inkl. kodning gennemgås løbende af den enkelte superviserende speciallæge og bedømmes i henhold til beskrevet lokal (E-dok) og national (fx guidelines i regi af de forskellige DMCG'er) standard. Auditeringen sker i den grad, det er nødven-

diget i henhold til kompetenceopnåelsen, dvs. i starten af uddannelsesforløbet/teamforløbet tæt og aftager i takt med stigende selvstændighed.

I forbindelse med samtaler med teamoverlægerne og hovedvejleder samles op på opnåede kompetencer.

Struktureret samtale

Som led i supervision med speciallæge over dobbelt- eller flerhovedmikroskop drøftes konkrete præparater systematisk i henhold til beskrevet lokal (E-dok) og national (fx guidelines i regi af de forskellige DMCG'er) standard. I starten af uddannelsesforløbet/søjleforløbet er den strukturerede samtale omfattende, men i takt med stigende selvstændighed og kompetenceopnåelse bliver den mindre omfattende.

I forbindelse med samtaler med teamoverlægerne og hovedvejleder samles op på opnåede kompetencer.

360 graders feedback

Regionshospitalet Randers gennemfører 360° feedback via den hospitalets uddannelseskoordinerende speciallæge. Denne gennemfører samtalen med den uddannelsessøgende ca. ½ år inde i ansættelsen, giver feedback til den uddannelsessøgende på basis af den genererede rapport, og sammen udfærdiger de en kort handleplan med tidsrammer for opsamling. Uddannelseslægen har ansvar for at informere hovedvejleder og de øvrige vejledere om emner, der som led i den udarbejdede handleplan skal tænkes ind i uddannelsesforløbet.

Kursusgodkendelse

Det obligatoriske kursus godkendes af kursusleder med attestations på uddannelseslægens kursusbevis.

3.3 Obligatoriske kurser

Specialespecifikke kurser

Der er ingen obligatoriske specialespecifikke kurser i introduktionsuddannelsen.

Generelle kurser

Kursus i Vejledning er obligatorisk i introduktionsuddannelsen. Uddannelseslægen skal selv holde sig orienteret om tilmeldingsprocedure og tilmeldingsfrister mm.

For yderligere information henvises til det regionale videreuddannelsessekretariats [hjemmeside](#) og Sundhedsstyrelsens [hjemmeside](#).

4. Uddannelsesvejledning

1. ansættelse: Patologisk Institut, Regionshospitalet Randers

Organisering af den lægelige videreuddannelse samt supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde

Afdelingen har 1 uddannelsesansvarlig overlæge og 1 uddannelseskoordinerende yngre læge.

Alle uddannelseslæger tildeles en hovedvejleder, som enten er en speciallæge eller en uddannelseslæge på højere niveau. Alle afdelingens speciallæger fungerer som daglige kliniske vejledere.

Afdelingens uddannelseslæger kan også fungere som daglige kliniske vejledere på udvalgte områder efter kompetence og erfaring (obduktion makroskopisk vurdering mv.).

Attestation af opnåede kompetencer sker af enten hovedvejleder eller relevant teamoverlæge.

Afdelingen har en uddannelsesfokuseret arbejdstilrettelæggelse med fokus på erhvervelse af de til ansættelsen relaterede kompetencer.

Rammer for uddannelsesvejledning og udarbejdelse af uddannelsesplan

Uddannelseslægen har i vid udstrækning ansvar for egen læring, og der udarbejdes i samarbejde med hovedvejlederen en skriftlig uddannelsesplan. Indholdet justeres efter allerede opnåede kompetencer. Herudover justeres/evalueres planen løbende ved samtaler mellem uddannelseslægen og hovedvejleder/teamoverlægerne ved hvert søjleskift/skift af subspeciale. Større justeringer/evalueringer skal dokumenteres skriftligt, mens mindre justeringer kan aftales mundtligt jvf. Sundhedsstyrelsens Vejledning om kompetencevurdering i den lægelige videreuddannelse

www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=121159.

Uddannelseslægen informerer selv de respektive teamoverlæger om uddannelsesplanen og hvilke områder, der skal sættes fokus på. Den primære plan skal foreligge senest 4 uger efter ansættelsen. Kopi af uddannelsesplanerne opbevares af uddannelsesansvarlige overlæge, som kontrasierer disse.

5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹, at de regionale råd for lægers videreuddannelse skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (kap. 1, § 2). Til løsning af denne opgave har Rådet flere redskaber, nemlig brugertilfredshed via yngre lægers evaluering af afdelingerne på evaluer.dk og inspektor-rapporter for alle afdelinger.

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse i Videreuddannelsesregion Nord² (DRRLV) vil løbende følge disse evalueringer, ligesom det forventes, at de diskuteres i de regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg³, hvor specialets postgraduate kliniske lektor (PKL) er formand⁴.

5.1 Evaluer.dk

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse offentliggør yngre lægers evalueringer af uddannelsesstederne elektronisk via system på evaluer.dk.

Den enkelte uddannelsessøgende læge skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedet og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via evaluer.dk, hvortil den yngre læge modtager log-in via mail fra Videreuddannelsessekretariatet. Alle de uddannelsessøgende lægers evalueringer af uddannelsesstederne kan følges via hjemmesiden www.evaluer.dk.

Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling.

Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

5.2 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen⁵ står for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger ca. hvert 4. år, samt udsender rapporter fra inspektorernes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspek-

¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

² www.videreuddannelsen-nord.dk/det+regionale+r%c3%a5d

³ www.videreuddannelsen-nord.dk/pkl/uddannelsesudvalg

⁴ www.videreuddannelsen-nord.dk/pkl/funktionsbeskrivelse

⁵ www.sst.dk/Uddannelse%20og%20autorisation/Inspektorordning.aspx

torrappporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med ledelserne på afdelingerne og de uddannelsesansvarlige læger.

5.3 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg⁶

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrappporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV.

⁶ www.videreuddannelsen-nord.dk/pkl/uddannelsesudvalg

6. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger i Videreuddannelsesregion Nord

Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted

Postgraduat klinisk lektor for patologisk anatomi og cytologi

Oversigt findes på [hjemmesiden](#) for Center for Medicinsk Uddannelse

Dansk Patologi Selskab

www.dansktopatologi.dk

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk

[Den lægelige videreuddannelse](#)

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning ([Karrierecoaching](#))